

Novák Katalin, Köztársasági Elnök, kapcsolat@sandorpalota.hu

Kövér László, Országgyűlés Elnöke, kover.laszlo@parlament.hu

Orbán Viktor, Miniszterelnök, miniszterelnok@mk.gov.hu

Lázár János, Építésügyi és Beruházási Miniszter, info@ebm.gov.hu

Keresztes Lóránt, Fenntartható Fejlődés Bizottság, elnök, keresztes.laszlo@parlament.hu

2022. November 7.

Tisztelt Jogszabályalkotók!

Az alulírott civil szervezetek nevében levelünkkel hazánk vizes élőhelyeit - ezen belül is kiemelt figyelemmel tavainkra - veszélyeztető komoly környezetvédelmi problémára kívánjuk felhívni a figyelmét, amit a 2006. évi LIII. törvény a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről okoz.

Az Országgyűlés ezt a törvényt eredetileg annak érdekében fogadta el, hogy "az Európai Unió támogatásából finanszírozott projektek megvalósítása gyorsabb, egyszerűbb és egységesebb eljárási rendben történjék meg a rendelkezésre álló források minél hatékonyabb felhasználásával". A törvény azonban 2006 óta több módosításon is átesett, és a helyi érdekekkel ellentétes, magas korrupciós kockázattal, a nyilvánosságot jelentősen csökkentő, a társadalmi egyeztetést kizáró, valamint a nemzeti és uniós közpénzekkel való potenciális visszaélésekkel járó projektek támogatásának szimbólumává vált.

Magyarország helyreállítási és ellenállóképeségi tervének végrehajtása érdekében döntő fontosságú e törvény felülvizsgálata. A civil szervezetek tapasztalatai alapján a törvénnyel nagyrészt visszaéltek a projektekkel kapcsolatos döntéshozatalban. A projektek megfelelő környezeti hatásvizsgálat nélkül kaptak engedélyt.

A törvénnyel kapcsolatos problémát az idei Európai Uniós jogállamisági jelentés magyar fejezete is megemlítette: „Míg a „nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházások” fogalmát a 2006. évi LIII. törvény vezette be, addig az állami és magánberuházások száma törvény hatálya alá tartozó terület jelentősen megnőtt: csak 2021-ben 67 beruházást nyilvánítottak kiemelt gazdasági jelentőségűnek.”¹ Valójában több mint 1000 projekt kapta meg ezt a státuszt az elmúlt 4 évben².

Az ügymenet gyorsítására már az önkormányzatok is élnek ezzel, egyszerűsített eljárásokkal minősítve át helyi értelemben sem jelentős vállalkozások érdekei szerint zöldterületeket, élőhelyeket, mezőgazdasági területeket. Formálissá vált a társadalmi

¹ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/41_1_193993_coun_chap_hungary_hu.pdf

²

<https://docs.google.com/spreadsheets/u/1/d/e/2PACX-1vSOp3NNEo68-fhLpulEdWhEDL6bjZxbSNVVKvGvJbXQMSSX47Pa5EYV4mIU2cO1IP0glrXWYS3FUph5/pubhtml?gid=221044952&single=true>

egyeztetés, a lakosság által felvetett, az Alaptörvényben rögzített jogokat csorbító és az életminőség romlásához vezető, hatások valós vizsgálat nélkül kerülnek lesöprésre.

A nyilvános konzultáció hiányára az európai szemeszter magyar országspecifikus ajánlásai és megjegyzései világítanak rá: "A jogszabálytervezetek kötelező nyilvános konzultációjára és hatásvizsgálataira vonatkozó nemzeti szabályokat szisztematikusan figyelmen kívül hagyták. A konzultáció tárgyát képező jogszabályok száma jelentősen csökkent az elmúlt években, az elmúlt három évben pedig a nullához közelített."³ (lásd 14. oldal)

Végezetül felhívjuk a figyelmet arra, hogy az Európai Bizottság kötelezettségszegési eljárást indított Magyarország ellen a környezeti hatásvizsgálati irányelv téves elfogadása miatt. A jogsértés a következő magyarázattal indult: „a hiányosságok között szerepel a környezeti hatásvizsgálat elvégzése alóli általános mentesség a kivételes esetekre való korlátozás helyett, a fejlesztési engedély meghatározásának helytelen átültetése, a nem megfelelően visszatartó erejű bírságok, valamint a bírósági eljárások civil szervezetek részére esetlegesen túl magas költsége.”⁴

Az új építőipari kerettörvény, amelynek előkészítése jelenleg zajlik⁵, lehetőséget nyújt arra, hogy a 2006 LIII törvényt teljes mértékben hatályon kívül helyezze az Országgyűlés. Az alulírott civil szervezetek tehát kezdeményezik az említett 2006. LIII. számú törvény hatályon kívül helyezését, annak érdekében, hogy a környezetvédelmi és korrupció ellenes törekvések, valamint a társadalmi egyeztetések megvalósulhassanak.

Ez összhangban lenne az Alaptörvény P cikkelyében megfogalmazott elvekkel, amennyiben a "természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége”.

Tisztelettel

Az alábbi 21 civil szervezet nevében

- Alba Natura Civil Alapítvány, Gárdony
- Civilzugló Egyesület, Budapest
- Csemete Természet- és Környezetvédelmi Egyesület, Szeged
- Csermely Környezetvédelmi Egyesület, Szeged
- Éghajlatvédelmi Szövetség, Győr
- Fauna Alapítvány, Budapest
- Fertő tó Barátai Egyesület, Fertőrákos
- Fridays for Future, Budapest
- Greenpeace Magyarország Egyesület, Budapest
- Hidra Ifjúsági és Természetvédelmi Egyesület, Szeged
- Humusz Szövetség, Budapest

³ [2022 Country Report - Hungary](#)

⁴ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/EN/INF_19_4251

⁵ [Megérkezett Lázár János és Nagy Márton ígért bejelentése, már szerdán tárgyalhatja is a kormány](#)

- Körlánc Szegedi Munkacsoport
- Magosfa Alapítvány, Kismaros
- Magyarország Természeti és Kulturális Örökségéért Alapítvány, Pápateszér
- Ökotárs Alapítvány, Budapest
- Reflex Környezetvédő Egyesület, Győr
- Tegyük Együtt Tudatosan Településünkért Egyesület, Kocs
- Serpentes Alapítvány, Szeged
- Stop Avalon! Tata
- Szentiváni Öko Szeglet Egyesület, Győr
- Védegylet, Budapest